

Oglaši, pripisana itd.
iskazu i radnju se na temelju
običnog članka III po dogovoru.

Novi sa predbrojbu, oglaši itd.
Jači se napisacima ili polici-
alicom pošt. studenice u Bedo-
u administraciju Rete u Pulu.

Ked naravne valje tečno za-
sadičime, predime i najbolju
postu predbrojnika.

Uko list na vrieme ne primi,
sta to javi odpravniku u
členskom pienu, z koji se
se plača postarica, aka se
izvra napiše „Reklamacija“.

Gakovog raduna br. 847-849.

Telefon tiskare broj 38.

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a ne sloga sve pokvariti“. Naroda poslovica.

Izrada svakog četvrtka
i podne.

Neiskani dopisi se ne vracaaju
nepotpisani ne tiskaju, a
nefrankirani ne primaši.
Preplaata se poštarnom stožu
10 K u obče, } na godinu
5 K za seljake } } na godinu
III K -5- , odn. K 250 na-
pol godine.

Izvan carovne vile poštarna.
Plaća i stanje se u Puli.

Pojedini broj stoji to h, zao-
vratil se h, koli u Puli, toll
izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se
u tiskari Laginja i dr. dr. prije
J. Krmpotić i dr. (Via Giulia
br. 1), kamo očeku se naseljivaju
sva pisma i prodaje.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Štuli ulici Giulia 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kat).

Glavna skupština Družbe

Sv. Ćirila i Metoda u Cresu.

(Konac)

Završujući svoj izvještaj, napominje, da je proslava narodnog blagdana godine 1909 donijela družbi preko 30.000 kruna. Izvješću o školama, koje su se proširele, o učiteljstvu, o potporunu, što ih družba daje učenicima učiteljskih škola itd. Na koncu pozivlje svih, da budu družbi sudradnici u njezinom teškom radu.

Nakon tog proglašenje je družbin blagajnik dr. Koprud Jančić svojo izvještje iz kojega vadimo:

Družba je tokom godine 1909. imala 130.788-20 kruna prihoda. Potrošilo se za plaće učiteljima 67.728-08 kruna. Sveukupni trošak iznosa je 120.067-93 kruna. Tokom godine 1909. sabralo se za družbu 23.118-89 kruna više nego li u godini 1908. Ukupna imovina družbe iznasa je 31. prosinca 1909. 244.626-85 kruna.

Pošto je na predlog gospodina Kazimira Jelusića podijeljen družbinom ravnateljstvu apsolutori u godinu 1909. ustane gosp. dr. Ivan Pošćić i pročitati slijedeće

Rezoluciju:

I. Družba Sv. Ćirila i Metoda za Istru, kojoj je poglavita svrha unapređivanje kulturnih ciljeva hrvatskog i slovenskog naroda u Istri, smatra zahtjev austrijskih Talijana, da se u ovoj državi za njih ustroji talijanska visoka škola, utemeljena u državnim temeljnim zakonima. Ali najsvećenije prosvjedože protiv zahtjeva da se ta visoka škola smjesti u Trstu, gdje žive na hiljadu i hiljadu udrojenog slovenskog naroda, čiji bi kulturni i nacionalni položaj bio ugrožen ustrojenjem takove škole.

Slavenski bogoslužni jezik u Istri.

(Nastavak)

Kako se je u senjsko-modruškoj biskupiji uzeo „čavat“ kao nadomjestak staroslavenskoz misala i na temelju toga ovaj posljednji kao zakoniti opet uspostavio, tako se može i u istarskih biskupijah. I kad se toga ne bi učinilo, uzeo bi se sn. svim pravom, da se toga neće, jer toga neće svjetovna politika, jer se tonut protive pseudoliberalne oblasti, stranke i njihovim organj.

Zašto se jo ustanovilo da se ima dozvati da je slavenska služba Božja u pojedinih crkvah bila u porabi za poslednjih 30 godina.

6. Od očitih ili prikrivenih pristaša te stranke potice također numisao, da se odstrani slavensko bogoslužje svuda onuda, kada se ne može dokazati da bijaše u porabi poslednjih 30 godina. Znali su oni, da je slavensko bogoslužje u mnogih crkvah Istra prestatelo, malo po-malo prije 40, 50, 60 godina s raznim razloga navedenim pod točkom 4. ove spomenice, a i tim da se je u poslednjih desetljećima izričitili zabranami bez papinske privole odstranilo ono slavensko bogoslužja, što se ga je oba-

II. Pravednost zahtjeva, da se uстроje imajuća talijanska visoka škola smjesti u gradu čisto talijanskom, dakle nigdje drugje osim u Trentu ili Roveretu; i da se istodobno udovolji slijedećim, isto tako temeljnim zahtjevima austrijskih Hrvata, i Slovenaca:

1. Da se sa austrijske strane priznaju išpiši, što ih ovostrani državljani iz južnih pokrajina polazu na sveučilištu u Zagrebu;

2. da se za Slovence i Hrvate ustroji u Ljubljani Hrvatsko-Slovenska univerza;

3. da se udovolji zahtjevima hrvatskog i slovenskog naroda i pogledu pučkih, srednjih i specijalnih škola u Primorju.

Ova je rezolucija jednodušno prihvaćena.

Na to se opet dr. Pošćić prijavlja za riječ i predlaže da se buduća glavna skupština družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru drži u Splitu.

Pošto je i taj predlog prihvaćen i to s velikim odusjevljenjem predsjednik izjavlja, da će ga ustupiti ravnateljstvu kao preporuku prema dosadašnjoj praksi, ali da ne sumnja, te će ga i ravnateljstvo usvojiti.

Na pridrag upravitelja gospodina Franje Frankovića zaključi skupština, da se hrzljivo pozdravi profesora dra. Coglielinu, koji se sada radi bolesti naleti u Beču.

Na koncu predsjednik pozdravi skupštine, zahvali im se na zanimanju, kojim su pratili razpravu i oštrim riječima ozlega predstavnika c. k. oblasti, koji su našima zabranili nošenje svakog znaka narodnog obilježja, kao što i mjesne talijanske oblasti i onu šaku Talijanasa, koji su svu svoju kulturu pokazali u tome, što su prošle noći zamazali družbinu školsku zgradu.

Neka im to svima služi na čast.

Skupština je na to urnebesno pozdravila

vježbo sa „ščavetom“, sa novijim slavenskim obredovnikom i drugimi novijimi slavenskim knjigama, što tičanima, što također pisanimi. A kad su oni neki dekreti sabora za svete obrede iznali, onda su jih brzo upotrebili zato, da odstrane i svaki trag i ostatak slavenskoga bogoslužja bez ikakva obzira na mnogobrojno molbe vjernika, da njim se slavensko bogoslužje uzredi, odnosno povrati. Kako da narod, komu bijaše dano pravo od sv. stolice, izgubi to svoje pravo, ako bez ikakve njegove krivnje, ne bijaše oživotvoreno bas kroz zadnjih 80 godina, ili ako mu se ga je, sto je još gore, proti njegovoj volji i proti vjerskim probitkom, bas u vrijeme posljednjih 80 godina oduzimalo, navodno s toga, jer se nije obavljalo pomoćnu knjigu tičanima glagoljicem nego latinskim slovima, ovimi poslijednjimi, kao onimi, koje su nadomještale prve? Ili kako da narod, koj imade pravo na slavensko bogoslužje, izgubi to pravo, jer mu se božja služba velikim dijelom preko 30 godina da danas obavlja knjigami latinskom a ne glagoljicom tičanima a slavenskim jezikom? Kako da bude doba od 80 godina nastila i nepravico znaništva, nego li toliku prošla stoljeća milra učilišta i neprekinute porabe, to probit vjere, dobro puka i mil njegove savjesti?

predsjednika, a na to je na pozornicu stupila mala djevojčica od kojih pet godina, učenica družbenog zabavilišta i milo i lako deklamovala pjesmu „Hrvatska Hrvatom“.

Na to se skupštini razidjeo.

25-godišnjica Slovenske Družbe

Sv. Ćirila i Metoda.

Slovenska Družba Sv. Ćirila i Metoda, koja ima svoje sjelo u Ljubljani obdržavala je dne 8. t. m. u svojem sjelu glavnu godišnju skupštinu, i proslavila istodobno 25-godišnjicu svogoga oblasnika.

Slovenska Družba nije doživjela još takova slavlje kakvo bijaše ono u Ljubljani dne 3. srpnja 1910.

Iz svih slovenskih pokrajina doslo je toga dana tisuća i tisuća domoljuba i domoljubkinja, iz Koruške, iz Štajerske, iz Goričke i iz Trsta; a došlo ih je i iz Istre. Slovenaca sli njihove braće Hrvata. Osobito mnogobrojno bio je zastupan Trst, odkud je u slovensku prestolnicu dojurio takoder poseban vlast, kreat ljudi. Ljubljana bila je obučena u svečano ruho. Velika većina kuća bila je okrašena slovenskim zastavama.

Predstavnici Družbe dočekali su došlike na kolodvoru, tu jih pozdravili te odveli u „Narodni Dom“.

Tu u velikoj dvorani obdržavala se je svečana skupština, koju je otvorio Družbin predsjednik vladin savjetnik profesor Andrej Seneković.

U svojem govoru ocertao je kako je i u koju svrhu Družba nastala, što je sve i gdje kroz 25 godina utinila, i ko njoj je pri tom najviše pomogao. Kako Istarska tako je i slovenska Družba nastala iz nužde,

Zaključak.

Podržanjem, zabrane slavenskoga bogoslužja u Porečko-Puljskoj biskupiji uslijedile od sadanjega tamošnjega biskupa, i zabranom istoga slavenskoga bogoslužja u biskupiji Tršćansko-Koparskoj:

povrijedlio bi se pravo dano od sv. Stolice svim slavenskim, narodom, dakle i hrvatskom i slovenskom, a posebice u Primorju i Istri, dano i njemu naročito, i od njega kroz stoljeća uživano;

uzolo bi mu se to pravo bez ikakvo njezove krivnje i samo za to, jer se dotične oblasti svojedobno nisu pobrinule za potrebita knjige, kao niti za svoćenike, koji bi bili kadri obavljati službu Božju slavenskim jezikom, i jer su njeki predstavnici crkve i države protivni učinjeno;

ostetito bi se probitko rimokatoličke crkve; kako se ih je već do sada svuda onuda, kada se je slavenski jezik u Hrvatom i Slovencem uzeo;

uvodjilo bi se pseudo-liberalcem i Židovom, kao i onim oblastim, kojoj drža i brane zakone, proklame da slavne uspomene pape Pija IX.;

do skrajnosti bi se uznenirilo i ogoreće,

za obranu svoga. Radila je štograd u Kranjskoj i Štajerskoj, pa Goričkoj, a najviše u Koruškoj i u Trstu. Skoro polovica Družbinih učiteljskih sila je u Trstu. Bez Družbe nebi Tršćanski Slovenci bili tamo gdje su.

Kao Družbine velike pomoćnike, bolje ruku pomoćnica izlaknuo je gospodin predsjednik slovenske gospodje i gospodjice Širovem Slovencijem, te razne slovenske novine, koje su se uvjek odusjevljeno za Družbine probitke zauzimate. Dakako da nije zaboravio ni dviju velikih Družbinih dobrovorta, prominentih, najme mladića Karola Kotnika, i muža Vilima Polak: od prvoga je Družba dobila blizu 400.000 K od drugoga blizu 200.000 kruna. To su kraljevski darovi koji slovenskoj Družbi osiguravaju rad za uvjek.

Početkom svoga govora pozdravio je predsjednik, i izlaknuo po imeni Ljubljanskoga načelnika Ivana Hribara, predstavnika hrvatske Družbe predsjednika Vjekoslava Spindića, podpredsjednika Dra. Nika Fabianića, i odbornike Viktora Tomićića i Dra. Ivana Pošćića; na dulje zastupnika Dra. Rybara iz Trsta, razno zastupnika Spindića.

Progovorio je po prilici ovakvo:

Hrvatska jedna rečenica kaže „pozdraviti je uljundost, odzdraviti je dužnost“. Gospodin predsjednik slovenske Družbe bio je tako dobar te je sa još jednim prijateljem bio došao dne 5. lipnja u Cres k skupstini naše istarske hrvatske Družbe i donesao njoj srdične pozdrave. I danas

ta baš tjeralo iz rimo-katoličke crkve, odnosno rimo-katoličkoga obreda dio onoga naroda, koji bijaše nazvan po svetoj Stotici „Antemurale Christianitatis“, i koji i današ u koliko nijo pseudo-liberalizmom i birkratizmom pokvaren čvrsto stoji uz kršćansko-katoličku vjeru.

Što so papa molit.

S toga mole podpisani najemnirnje Vašu Svetost da blagohotno naredi:

A. da se hrvatskomu puku biskupije Porečko-Puljske povrati poraba, neovlašteno ukinuta, slavenskoga jezika u službi Božjoj, temeljeća se na pravu danom narodu, kojemu pripada, kako ga je užlavao kroz stoljeća, i kako ga, glasom tollih moliba i utoka na Svatoga Oca, i danas zeli;

B. da se hrvatskomu i slovenskomu puku biskupije Tršćansko-Koparsko ne samo ostavi ono porabe, što je još ima u mnogih crkvah, nego nek se posve i posvuda za taj narod uzpostavi slavensko bogoslužje, kako je kroz stoljeća bivnlo, i kako pučanstvo i sada zeli;

C. da se poduzme sve nuždno, kako da se u sto kraćem vremenu oživoltori ono sto molimo pod A i B.

Mjeseča septembra 1908.

(Slijedi.)

pozdravio je krasnim, čičim našu Družbu, i nas što ju ovdje danas predstavljamo. Vać to bio bi dovoljan razlog da na pozdravimo, da učinimo svoju dužnost. Nego nije dužnost glavna koja me tjera da progovorim, pače to je manji razlog. Glavni je nješto drugo, nješto veće, nješto užlješnje, a to je hrvatski osjećaj, hrvatska ljubav, sveli vez sto veze naše Slovence i Hrvate koje mogu diciti i gare i rieke, al u kojih teče ista krv, koji govorimo skoro isti jezik, kojim je u mnogom slična prošlost i sadanjost, a kojim mora biti jednaka budućnost. U ovom slučaju je to i osobiti vez koj obстоje i koji mora obstojeti između objiju organizacija, slovenske i istarske-hrvatske Družbe, koje obje imaju istu svrhu, a to je kulturno podigneće našega i slovenskoga i hrvatskoga naroda, obrana našeg zemljišta od navalja s raznih strana, borba proti našim neprijateljima, i takovim, koje uzdržavemo za koje plaćamo, da nas stite i da nam daju sredstva za uzdržanje i za napredak. (Burno odobravanje.) Vi me razumijete. Misle morame boriti i proti oblastim i njihovim predstavnikom za naš razvoj. Borba naša netroje ni od jučer ni od prekucjer. Ona traje tisuću i više godina: sve tamo od doba sv. Ćirila i Metoda, naših svetih apostola, kojim imena nose obje naše Družbe. Na sve načine, i križem u ruci, nastojalo se jo nas germanizovati i latinizovati. U tisućogodišnjoj borbi mnogi su naši pali. Razni njekad naši predjeli, danas su za nas grobovi. Al, hvala Bogu, još nes je tu, još imademo svoju domovinu, i tu valja da branimo i obranimo, svaki pedalj njezin. I hoćemo. I makar sta proti nam poduzimali, kako poduzimaju i sada u parlamentu i izvan njega, mi ćemo odlojeti, zajedničkom ljubavlju, postojanim i održesitim radom. Slovenska Družba, koje stope slijedi Istarska Hrv. Družba, osnovana 8 godina kasnije, može ponosom gledati na svoj 25. godišnji rad. Ja njoj, u ime Istarske, u ime njezinice uprave, u ime njezinih prisutnih članova i svoje, zahvaljujući na pozdravima u dio njoj došlih, čestitam iz svega srca, i vrucu njoj želju za vise i daljnji uspjeh. Sve dotele dok bude njezin obstanak potrebit, dok ne budemo sami na svojem zemljištu odlučivali takodjer o ustroju škola.

Poslije podne bila je u Tivoli pučka svečanost. Kao rieka valili su ljudi krasnim dvoredom cieo posle podne, i kasno u noć uza svu kisu koja je večer zapljušila. U samom Tivoli bio je Ljubljanski, Novomjestaški, Koruški, Trščanski, Gorički paviljon. U svakom su gospodje i gospodice prodavale razne stvari u korist Družbe. Istržilo su mnogo, i prikupile veliku svotu za Družbu.

25-godišnjica slovenske Družbe Sv. Ćirila i Metoda prošavila se je tako častno i koristno da će dugo ostati u spomeni naročito onim koji su na dan slave bili u Ljubljani.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Star talijanska „kulturna“. U noći prošle subote na nedjelju neke talijanske kukavice zamazale su hrvatske napise na tabli ovdje je agencije Austrijskog Lloyda i na skladislu pokuću Filipa Barbarića. Policija izstražuje počinitelje, dok pravog kriveca ima pred nosom. Dan prije pisao je ovdješnji „Giornaleto“ proti hrvatskom napisu na agenciji duhrovačke plovitve, a drugi dan zabilježio spomenute napise. Talijanski kukavelli nisu zamazali drugih hrvatskih napisa, jer je valjda bio u blizini ţedar, a Talijan ubija, poli, robi, krade itd. sve potajno iz busije. „Gdje pomiriti makar sjenu čovjeka, Talijan bježi.“

Nakon tri dana javio je talijanski listič taj fakultski čin svojih lazarona, zovuće hrvatski jezik ektočenim.

Kad Talijanci hoće da tjeraju mak na konac, poručujemo im ovo: Mi smo do sada uvek nastojali miriti izbjudje strasti našeg naroda na prostacke izazove Talijana i Giornaleta, odsele pak nesamo da ćemo naše policijske reakcije, nego i nećemo više pribeti ni uzdržavati od na- vala.

Zub za Zub, oko za oko. To pričaju smo i slavnom redarstvu. Dosta su Talijani razbili i zamazali naših tabla, sad je red na nama, da odmazdimo po zastizi, kad ne našalimo zaštite s nikoje strane. Eno još vidimo po Puli vidljivih znakova grijusne talijanske kulture puljske fukare od nazad petec godine, koje bruturile su se dogodile još na občinski trošak, a tadašnja občinska uprava pod regentom Stanićem a ni sadašnjom, u kojoj sjede 10 ili bolje 12 članova mornarica i 7 naših, nije poskrbila da na svoj trošak podloži ga grijusobe i na svjih trošak dade očistiti.

Gleda naziva eksotičan kvitiramo Giornaleto time, da su ono mogli napisati jedino ljudi eksotičnog mozga, a ujedno primatno do znanja tu njihovu utjelovljenu injoranciju, osobito sada, kada Talijani sami traže s nama mir ili nagodbu. To pišanje nam ide u prilog, po čemu se imadu ravnati naši, jer svi Talijani tako misle, a dogovaraju se s nama za mir samo iz nužde a ne iz ljubavi prema nama. Neka Giornaleto samo tako nastavi i dalje, a prvu odmazdu očitit će na sebi.

Naše trgovce veđe i marje pak pozivljeno, da postave nad vrata table samo sa hrvatskim napisom, da se talijanski eksotični mozog priudi na lu eksotičnu travu, pa da vidimo tko će izvući debli kraj. Naša resvera još nije bila na ulici.

Kazalište večeri. Dođuduću subotu i nedjelju priređuje u vrtu Narodnog Doma kazališna družina Gavrilović po jednu večelu kazalištu večer sa predstavom pet veselih igara u jednom činu i pjevanjem uz pratnju tamburaškog zbara.

U vrtu bit će namjesteni stolovi, te se plaća: I. red stolova K 1, II. red 60 para, ostali stolovi 40 para. — Početak točno u 9. s. večer.

Upozorujemo naše občinstvo na ove predstave priznate kazališne družine g. Grge Gavrilovića, gdje će se ne samo odmoriti i obладiti od dnevne sparine nego i ugodno pozabaviti veselim salama predstavljača.

U slatku kise bit će predstave u drobnici Narodnog Doma.

Djakečki koncerat. Koncerat, što ga dne 9. t. mj. priređiće naši abiturienti srednjih škola u Puli ispaio je u moralnom i materialnom pogledu iznad svakog očekivanja. Osobilo su vrlo uspješno odigrale svoje partije gdjice Paskojević i Alajć-Alačević, koje su morale na burni zahtjev odličnog občinstva opeftovati. Pored ovih, ide velika povala gdjice Vesel, Fabiančić, Legšin, Novak, Orlić, Čusner i Bekar, te ggg. Granditsa, Pfeiffer i Kovačić, koji su pjevani i igrom mnogo pripomogli, da je koncert tako sjajno uspio.

Naša učeca omoladina svečarno zahvaljuje takodjer veđenom našem pregnoču i rodoljubu gospodaru Niki Mardesiću, koji se je svojski zauzeo za tu plemenitu namisao, te ne mu služi na diku zahvalnost i nezaboravan spomen naše učece mladeži.

Zemaljski Odbor zahvaljuje što sam no poštuju. U jednoj od zadnjih sjednica zaključio je Zemaljski Odbor, da se za moli namjestnika nek odredi, da se Na- mjestništvo i kotarsko poglavarsvstvo sa Zemaljskim Odborom i občinama dopisuju u jeziku, kojim te oblasti obće sa spomenutim državnim oblastima. To je pravu i pošteno.

Ali pitamo mi talijansku gospodu na Zemaljskom Odboru, da li rade pravo i pošteno oni, kad na hrvatsko dopisne naših občina i privatniku odgovaraju u talijanskom jeziku.

Talijani na Zemaljskom Odboru imali

bi prvi dokazati primjerom pravednost i poštenje, pak onda složnim silama primorati državne oblasti, da po pravu i zakonu odgovaraju na podnešene autonomijske oblasti i privatnika u jožiku, u kojem je apš podnešen.

Cini najprije ti pravo, i onda imas sreću zahvaljati da i drugi čine pravo, i učeš se brutići!

Lepi dar Sokolu. Povodom jučerašnjeg spomenedenja na bitku pod Visom 1866., darova je jedan poznati naš rodoljub u Puli I. Istarskom Sokolu u Puli K 100 za školske ladje sa Željom, da se jedna ladija okrasi imenom „Vis“.

Evalu plemenitom rodoljubu!

Narodna radnička organizacija iz Trsta u Puli. Kako doznavamo, priređuje Narodna radnička organizacija iz Trsta na dan 14. avgusta t. g. Izlet parobrodom u Pulu. Izlet će privučivati do tisuću braće radnika Slovencea i drugog slovenskog rodoljubnog občinstva iz Trsta. Upozorujemo već sada sve naše u Puli na taj posjet braće Slovencea iz Trsta, da braću smo dostojnije dočekamo. Potraje obavijetno da domu.

Otvoreno mjesto. Kod pokrajinske bolnice u Puli otvoreno je mjesto pomoćnog činovnika sa 1850 kruna godišnje plaće.

Natjecatelji treba da su eversili koju nižu srednju školu i poznaju savršeno talijanski, hrvatski i njemački jezik, te presli doba novacena.

Molba na zemaljski odbor za Istru do 81. jula t. g.

Krčki kotar:

Narodni blagdan u Krčku. U predvečer petog srpnja gruvanje mužara uz zvonjavu zvonova navijatiće nam neku novu vellku svetkovinu. Hrv. trobojke, kriješovi na brdu „Hlamu“, zatim rasvjeta u inještu pak neko neobični zamor i raspoloženje odavalo je, da je bližu nešto velikoga, da je, nedaleko narodni blagdan. Na sam narodni blagdan opazio si na ulici već za rana neko neobično živahno komesanje. Svijet se začudio u svečano ruho, te na poziv zvonova hrli u crkvu, da prisustvuje svečanoj misi.

Iza „parane“ mise posli su naši djaci da sakupiće koji novčić za „Družbu“. Sakupili su svoticu od 74:30. K što je za vrbinke prilike ipak lijepi znak. Novac otpoštan je ravnateljstvu družbe u Opatiju. Darovali su slijedeći: 5 K Dr. M. Vitezović; 3 K: pop F. V., M. Kaliterna; po 2 K: Josip Vitezović, pop B. Vitezović, pop N. Parčić, Luce Vitezović, N. N., F. B., Nikolina Volarčić, Anka Volarčić, A. Feretić i J. M. Oršić; po 1 K: Volarčić, načelnik, mladić A. Volarčić, I. Volarčić pk. Šerka, Marija Butković, P. Brusid, A. Mahulja, Marija Miklić, I. Mihovilj, Jelisava Mihovilj, M. Dvorničić, M. Dvorničić sin, Ivo Matić, Josip Matanić, M. Hodanić, Josip Harbić Bačnik, Brozović, Jedličku, P. Ostrovović, Katica Matanić, M. S., A. Stasić, I. Oršić, Mike Oršić, I. Oršić Jerković, Jerko Oršić, Josip Butković, Josip Grčković, K. ud. Grčković, Ivan Grčković Antonov, Luka Vitezović, Lukas, J. Čubrančić, J. Toljančić, J. Trinajstić; začudno nam je, da ovu jedinstvenu imirovjenju pop J. G., inče dobar rodoljub, nije htio dati ni pare. Manjih prinosu ukupno 7:30 K, kojih radi pomoranjanja prostora ne možemo donijeti naposle.

Dne 10. srpnja otvorila se općinsku bolagu knjižnicu braće „Vitezović“, te će od sada naprijed biti otvorena svake nedjelje dva sata prvo podne, a dva sata poslije podne. Nadamo se da će biti otvorena kroz čitavu godinu, te da so ne će vise dogoditi, da bude zatvorena za kakvih novih 6-7 godina, nego da će so malo po malo početi s oživljavanjem plemenitih intencija blagopokojnog Vitezovića.

Sokolska vježba u Dobrinju. I naši bavni Dobrinji, redi bi, kada se pronuo

iz onog prirođenog mrtvila, koje je ovo zadoje vrijeme zahvatilo i ono malo njih, koji se još kad god istaknu za dobrobit naroda. I on bogone oktijo se našim trobojnicama. Pa opel 2 — do duše akromna ali za Dobrinj neobična još — slavoluka. Oktijo se da svrđano dočeka Sokolase. Bilo je lo nedjelju 10. ov. mj., kada se sav okolni narod sgravnu u mjesto, da vidi „sokolče“, koji su imali stici u 4 sata sa rječkom vojničkom glazbom. Sokolska nam fanfara na ulazu navijesti dolazak crikveničkih sokolaca. Narod ih pozdravi sa mnogobrojnim „člivo“, a naši predpostolni „kolumi“ zegrnise, bogme, avojski. Sokolase pozdrav predsjednik obč. uprave Šučić, kojemu je krasnim govorom odvratio slajesina Dr. Brelić.

Iza što je vojnička glazba odigrala nekoliko narodnih komada započela točna vježba.

Cvjek ne bi znao, bill se većna divio vjestom izvadjanju vježba onih „velih“ pa „malih“ sokolacija, koji su pobrali buru plesa. Sve je to narod udovitelo. Pravom oduseđenju dao je oduska naš župnik g. Trinajstić govorom, komu je narod osobito klicao.

Nije čudo, da se star i mlado bacilo

što na rječ u vrstlog plesa. Ta, imali smo glazbe: vojničku i našu narodnu: popole. Pa bakijska, rakete, pjevanja, sve je to tako omamilo narod, da je na vatreli i zanosi oprostajni govor starješine dr. Brelića upravo plijao u entuzijazmu.

Bilo je zbijala krasno, a sve to moramo pripisati u zaslugu našim djacima, bez kojih ne bi bilo ništa. To je našihova dužnost. Zaslužne su i naše gg. učiteljice, pak naš glavar obč. M. Šučić.

Velika hvala i g. župniku Trinajstiću, koji je u ime posuđilice, votrao kao i općinskičko veće primjereno svetu za što ješi doček.

A našim crikveničkim sokolima klicemo: i do godine!

Voloski kotar:

Zabava učiteljskih kandidata u Kastvu u korist zaklade za siromašne, dijake iste učiteljske škole, držana dne 28. junija 1910., ispaljena je upravo sijajno i skoro podvostručila glavnici zaklade. Učiteljski su kandidati sigurni i vješto izveli sve točke programa. Mnogobrojna publike zabavljala se veoma kod salive igre, koju su djaci igrali kako će to rjeđko vidja kod naših diletanata.

Evo popis darova, uz ulazninu i milodara naknadno stignutih: po K 1: Marija Marot, Kastav, 32, Marija Glaser, učit., Kastav, Jelisava Zahija, nadučitelj, Kastav, Fran Baš, nadučitelj, Kastav, Božica Kukurin, Kastav, Bruno Jurinčić, učit., Kastav, Vincenta Munić, Irgovac, Kastav, Vinko Blečić, Šrđo, Rudolf Ješušić, krmar, Kastav, Ljudevit Jelutić, trgovac, Kastav, Matilda Skender, Kastav, E. Thaller, učiteljica, Horpelje; po K 2: Vjekoslav Munić, mesar, Kastav, Marija Kinkela, učit., Kastav, Dragutin Vlah, Kastav (Vlahov breg), Božo Dubrović, nadučitelj, Sv. Matej, Ernest Vrah, Spinčić, Rudolf Jurinac, trgovac, Kastav, Kuzma Jedreljević, prof., Kastav, Fran Rubeš, gostoničar, Kastav, Petar Juretić, opć. tajnik, Kastav, Fran Ryšlav, župnik, Kastav, Dapinka i ud. Rubeš, Kastav, 83, Antun Ryšlav, učitelj-pripr., Kastav, Josip Vlah-Zupanov, Jušić, Niko Pajalić, učit., Brac, Stefan Šlisković, nadučitelj, Herpelje, L. Rubaj, učitelj, Sliyje, A. Ivanović, učitelj, Patro, P. Faccin, Zronj (Istria), Ivan Nežić, ravn. učit. Ljilav, Antonija ud. Marjanović, Kastav, Dukić Jenko, opć. savj., Brnečić, Adolf Potru, učit. poljopr., Kastav-Yolosko, Ivan Jurinčić, zast. banka „Slavijo“, Kastav, Kuzma Spinčić, posj. Spinčići; Kazimir Jelutić, načelnik, Kastav K 2-60; po K 3: Ivan Šrđo-Prestić, Kantrida, 86, Ivan Rubeš, bačvar, Rubeš, Josip Dolanardo, trgov., Sv. Matej, Ivan Sprachmann, prof., Kastav, Adolf Vandruš,

OGLAS.

Daje se ovima do općega znanja, da će se u pondjeljak dno 1. kolovoza 1910. od 10 do 12 sata prije podne obdržavati u poreznoj općini Brest, usmena javna dražba gleda zakupa gradnje nove školske zgrade u Brestu polag nacrt.

Izkišena cijena jest kruna 17.000.—.

Svaki nudio imade prije početka dražbe položiti jamčevinu od 5% od izkišene cijene, koju dostalac imade na 10% od zakupne svote u ime jamčevine doplatiti.

Uvjeli dražbe kao što nacrt i troškovnik mogu se pregledati kod pišućega glavarstva za vrijeme uredovnih sata.

Glavarstvo općino.

Boljun, dne 15. jula 1910.

Općinski glavar: Iličić, v. r.

POZIV

na glavnu godišnju skupštinu

Gospodarskog i konsumnog društva za štenu i zajmove u Cresu, koja će se držati u nedjelju 24. o. m. u slučaju lijepega vremena u školskom vrtu inač u Narodnom Domu u 5 sati po podne, sa slijedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav zamjenika predsjednika.
2. Čitanje obrađuna za 1900.
3. Promjena pravila.
4. Biranje novog odbora.
5. Možbeni predlozi.

U Cresu, 17. jula 1910.
Odbor.

Dr. L. NOVAK
specialista za porodjaje
i ženske bolesti
prenio je svoj ambulatorijum
u Via Lacea 24.
— Ordinira od 3—4: —

Kružnjir ovogodišnji

najbolje kružnje imaju u svojem skladistu
Podružnica Gospodarske Zveze u Trstu
uz umjerene cijene.

Nikada više!

neću injenjati sapuna odkad
rabim Bergmann Stecken-
pfert-Lilienfeld-sapun
(turkuza Steckenpfert) od
Bergmann & Co., Telschen
u Elbu, jer ovaj sapun jo-
dno čuva kožu od sunčanih
plaga i uzdržava lepu, me-
kanu i sječnu puk.

Konad po 80 para dobiva
se u svim kružnjicama, a
de-
getišnici i dućanima parfu-
matorijima.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo
na dionicu u Puntu.

Plovitveni red

vrijedi od 1. maja 1910. do općice.

Pruga: Rijeka-Punt.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan
prije podne				po podne
5.—	odl.	V PUNAT	doł.	4.50
5.15	dol.	Krk	odl.	4.85
5.25	odl.	·	odl.	4.25
6.10	dol.	Glavotok	odl.	8.40
6.15	odl.	·	odl.	8.85
6.45	dol.	Malinska	odl.	8.05
6.55	odl.	·	odl.	2.65
7.40	dol.	Omislaj	odl.	2.10
7.45	odl.	·	odl.	2.—
8.45	dol.	RIJERA	odl.	12.55
		Uvjetovalo pristajanje u Rijerama.		

Pruga: Baška-Rijeka.

Svaki Utorka Četvrti Nedjelja	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Ponед. Srđed. Subotu
prije podne				po podne
8.40	odl.	V Baška	doł.	6.10
4.60	dol.	Puntat	odl.	5.—
8.45	dol.	Rijeka	odl.	12.55
		Uvjetovalo pristajanje u Staroj Baški.		

Pruga: Rijeka-Opatija-Rab-Nerezine.

Utorka Petak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Srijeda Subota
prije podne				po podne
7.20	odl.	V RIJEKA	doł.	4.15
7.55	dol.	Opatija	odl.	8.40
8.—	odl.	·	odl.	8.80
9.20	dol.	Bell	odl.	2.10
9.30	odl.	·	odl.	2.—
10.20	dol.	Merag	odl.	1.10
10.30	odl.	·	odl.	1.—
11.—	odl.	Krk	odl.	12.80
11.10	odl.	·	odl.	12.20
po podne				prije podne
12.40	dol.	Baščanova	odl.	10.50
1.—	odl.	·	odl.	10.40
3.—	dol.	Rab	odl.	8.49
8.30	dol.	·	odl.	8.80
5.15	dol.	Veli Lošinj	odl.	6.45
5.25	odl.	·	odl.	6.85
5.35	dol.	Mali Lošinj	odl.	6.25
5.45	odl.	·	odl.	6.15
6.80	dol.	NEREZINE	odl.	5.80
• Luka Sv. Martina.				
		Uvjetovalo pristajanje u Puntu i Loparu.		

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Rab-i natrag.

Svaki Četvrti	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Četvrti
prije podne				po podne
7.20	odl.	V Rijeka	doł.	7.60
7.55	dol.	Opatija	odl.	7.15
8.—	odl.	·	odl.	7.05
8.15	dol.	Lovran	odl.	6.60
8.20	odl.	·	odl.	6.40
12.—	odl.	Rab	odl.	8.—
po podne				prije podne
4.20	dol.	Rab	odl.	11.10
4.50	odl.	·	odl.	1.—
6.30	dol.	Veli Lošinj	odl.	11.—
6.40	odl.	·	odl.	10.40
6.50	dol.	Mali Lošinj	odl.	10.80
• Luka sv. Martina.				
		Uvjetovalo pristajanje u Rijerama.		

Pruga: Rijeka-Opatija-Veli i Mali Lošinj
(kroz mjesec srpanj i kolovoz).

Svaki Četvrti	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Četvrti
prije podne				po podne
10.50	odl.	V Rijeka	doł.	6.50
11.00	dol.	Opatija	odl.	6.10
11.40	odl.	·	odl.	6.—
11.55	dol.	Lovran	odl.	5.45
12.—	odl.	·	odl.	5.40
po podne				prije podne
4.20	dol.	Rab	odl.	11.10
4.50	odl.	·	odl.	1.—
6.30	dol.	Veli Lošinj	odl.	11.—
6.40	odl.	·	odl.	10.40
6.50	dol.	Mali Lošinj	odl.	10.80
• Luka sv. Martina.				
		Uvjetovalo pristajanje u Rijerama.		

Srite „Našu Slogu“.

POZOR!

Kod Podružnice Gospodarske Zveze iz Ljubljane u Trstu, ulica G. Galatti, br. 14 tisk velike pošte, može se dobiti uz najpovoljnije cijene svakovrstnog i dobrog sumpor-a dobre engleske modre galice i svakovrstnih umjetnih gnojiva.

Može se dobiti i svakovrstnu drugu robu. Zastupstvo mlina Količeva (Gjuro Rašića).

SPLIT - DALMACIJA

Mineralno sumporano jedno kupalište

NAGY i drug

najjači i najljekovitiji sumporni izvor EUROPE, najboljatiji na jodu u opće sa jedino obstojećim uspješima iz travljanja jer UNIKUM kroz sretno kemično spojenje od sumpora, joda, soli i bromida u izvanrednoj količini. Lječilišta za bolesti svake vrste. Lijeti se kupanjem, plimom, blatinom obližnjima itd. U 1 litru sadržava 31-504 gr. Cijelu godinu otvoreno. Preporučuje se osobito onim, koji su već više lječilišta pohađali bez ili malim uspjehom. Voda načea, sol i blato otprema i izvješće daje uprava kupališta.

Ravnateljstvo tvornice opeka u Puli.

Ravnateljstvo tvornice opeka stavlja p. n. občinstvu do znanja, da imade u svojoj tvornici više vrsti dobro izpaljene opeke, i to u velikoj zalihi. Izrađuju se: Opeka za zid, ploče za izpod Žljebnjaka, mala opeka za zid, Žljebnjaci, mali Žljebnjaci, dvostruko utorni posverna prekrivajući crijev sa pripadajućim Žljebnjacima, koji su na posebnim strojevima radjeni. (Ovi proizvodi jesu pod jamstvom prosti od soli.)

Upozorjuje p. n. občinstvo na dvostruko utorni crijev za pokrivanje, koji se može bolje preporučiti nego li Žljebnjaci, jer imade tu prednost što bolje pokriva, posvema je nepromocijiv, imade trajnu odporu snagu proti vjetru te se može privезati, a osim toga jest po m² za 50 kg lagiji od Žljebnjaka te osobito trajan bez obzira na to, što je mnogo jestiniji a radi svoje jednostavnosti netreba kod pokrivanja posebnoga strukovnjaka.

Ravnateljstvo tvornice.

KAMEN ZA GRADNJE

iz najboljih kamenoloma okoline (kamenolomi Vareton u dogoj uvall).

MORSKI PJEŠAK.

Sva gradja u svakoj količini dovaža se na lice mjesta uz najpovoljnije cijene. Morski pješak izvaja se i van Puta.

Skladište i ured u PULI, Via della Valle br. 11. - Telefon br. 21.

Josip Blašković, vlastnik kamenolomâ.

NOVO!

HOTEL ELISABETTA

PULA, via Arena br. 1.

Vla-či-či Areno.

Vlastnik: Frane Barbalic

sasma nanovo i moderno uređen, sa lepim i zračnim sobama, opremljenim sasma novim pokućtvom i posteljinom.

Sasma u blizini parobrodarske stanice, postaja tramvaja, blizu kolodvora.

Postožba brza i točna, cijene vrlo umjerene. — Uz ulaz sa ulicom Arena br. 1 i sa restoranacijom piazza Ninfar br. 1, vlastništvu istog gospodara.

Preporuča se našem občinstvu uz gesto: SVOJ K SVOMU!

Sjetite se družbe sv. Cirila i Metoda